

॥ ययातिरुवाच ॥ यत्नं मे हृदयाज्जातो वयः स्वं न प्रयच्छसि । तस्मादराज्यभाक्तात प्रजा तव भविष्यति ।
तुर्व्वसो प्रतिपद्यस्व पाप्मानं जरया सह । यौवनेन चरेयं वै विषयांस्तव पुत्रक । १४०५
पूर्णे वर्षसहस्रे तु पुनर्दास्यामि यौवनं । स्वच्चैव प्रतिपत्स्यामि पाप्मानंजरया सह ।
॥ तुर्व्वसुरुवाच ॥ न कामये जरां वात कामभोगप्रणाशिनीं । बलरूपान्तकरणीं बुद्धिप्राणप्रणाशिनीं ।
॥ ययातिरुवाच ॥ यत्नं मे हृदयाज्जातो वयःस्वं न प्रयच्छसि । तस्मात्प्रजासमुच्छेदं तुर्व्वसो तव यास्याति ।
सङ्कीर्णाचारधर्मेषु प्रतिलोमचरेषु च । पिशिताशिषु चान्येषु मूढ राजा भविष्यसि ।
गुरुदारप्रसक्तेषु तिर्य्यग्योनिगतेषु च । पशुधर्मिषु पापेषु स्त्रेकेषु त्वं भविष्यसि । १४०६
॥ वैशम्पायनउवाच ॥ एवं स तुर्व्वसुं शप्ता ययातिः सुतमात्मनः । शर्मिष्ठायाः सुतं द्रुह्युमिदं वचनमब्रवीत् ।
॥ ययातिरुवाच ॥ द्रुह्यो त्वं प्रतिपद्यस्व वर्णरूपविनाशिनीं । जरां वर्षसहस्रं मे यौवनं स्वन्ददस्व च ।
पूर्णे वर्षसहस्रे तु पुनर्दास्यामि यौवनं । स्वं चादास्यामि भूयोऽहं पाप्मानं जरया सह ।
॥ द्रुह्युरुवाच ॥ नगजं न रथं नाश्वं जीर्णं भुङ्क्तेन च स्त्रियं । वाग्मङ्गश्चास्य भवति तां जरां नाभिकामये ।
॥ ययातिरुवाच ॥ यत्नं मे हृदयाज्जातो वयः स्वं न प्रयच्छसि । तस्मा द्रुह्यो प्रियः कामो न ते सम्पत्स्यते कश्चित् । १४०७
यत्राश्वरथमुख्यानामश्वानां स्याद्गतं नच । हस्तिनां पीठकानाञ्च गर्हभानान्तथैव च । वस्तानाञ्च गवाञ्चैव शिविकायास्तथैव च ।
उडुपञ्चवसन्तारो यत्र नित्यं भविष्यति । अराजभाजशब्दन्तं तत्र प्राप्स्यसि सान्वयः ।
॥ ययातिरुवाच ॥ अनो त्वं प्रतिपद्यस्व पाप्मानं जरया सह । एकं वर्षसहस्रन्तु चरेयं यौवनेन ते ।
॥ अनुरुवाच ॥ जीर्णः शिशुवदादत्ते कालेऽन्नमशुचिर्यथा । न जुहोति च कालेऽग्निं तांजरां नाभिकामये ।
॥ ययातिरुवाच ॥ यत्नं मे हृदयाज्जातो वयः स्वं न प्रयच्छसि । जरा दोषस्त्वया प्रोक्तस्तस्मात्त्वं प्रतिलप्स्यसे । १४०८
प्रजाश्च यौवनं प्राप्ता विनश्चिन्त्यन्यनो तव । अग्निप्रस्कन्दनपरस्त्वं चाप्येवं भविष्यसि ।
॥ ययातिरुवाच ॥ पूरो त्वं मे प्रियः पुत्रस्त्वं वरीयान्भविष्यसि । जरा बलीच मां तात पलितानि च पथ्यीगुः ।
काव्यस्योशनसः शापान्नच तप्तोऽस्मि यौवने । पूरो त्वं प्रतिपद्यस्व पाप्मानं जरया सह । कञ्चित्कालं चरेयं वै विषयान्वयसा तव ।
पूर्णे वर्षसहस्रे तु पुनर्दास्यामि यौवनं । स्वच्चैव प्रतिपत्स्यामि पाप्मानं जरया सह ।
॥ वैशम्पायनउवाच ॥ एवमुक्तः प्रत्युवाच पूरुः पितरमञ्जसा । ययात्य मां महाराज तत्करिष्यामि ते वचः । १४०९
प्रतिपत्स्यामि ते राजन् पाप्मानं जरया सह । गृहाण यौवनं मत्तश्चर कामान्यथेषितान् ।
जरयाऽहं प्रतिक्रनो वयोरूपधरस्तव । यौवनं भवते दत्त्वा चरिष्यामि यथात्य मां ।
॥ ययातिरुवाच ॥ पूरो प्रीतोऽस्मि ते वत्स प्रीतश्चेदं ददामि ते । सर्व्वकामसमृद्धा ते प्रजा राज्ये भविष्यति ।
एवमुक्त्वा ययातिस्तु स्रुत्वा काव्यं महातपाः । संक्रामयामास जरां तदा पूरो महात्मनि ।
द्वत्यादिपर्व्वणि सम्भवपर्व्वणि यथात्युपाख्याने चतुरशीतोऽध्यायः ॥ ८४ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ पौरवेणाय वयसां ययातिर्नृज्जपात्मजः । प्रीतियुक्तो नृपश्रेष्ठश्चार विषयान्प्रियान् । १४१०
यथाकामं यथात्साहं यथाकालं यथासुखं । धर्माविद्धं राजेन्द्र यथाऽहति स एव हि ।
देवानतर्पयद्यज्ञैः आद्वैस्तदत्पितृनृपि । दोनाननुयहैरिष्टैः कामैश्च द्विजसत्तमान् ।